

734

ZARZĄDZENIE MINISTRA ŻEGLUGI

z dnia 15 czerwca 1956 r.

w sprawie ustalania cen zbytu na wyroby nietypowe i nietypowe roboty (usługi) o charakterze przemysłowym, wykonywane przez przedsiębiorstwa podległe Ministrowi Żeglugi i świadczone w obrębie gospodarki uspołecznionej.

Na podstawie § 1 ust. 2 uchwały nr 406 Rady Ministrów z dnia 3 czerwca 1953 r. w sprawie właściwości organów do ustalania niektórych cen, opłat i stawek taryfowych oraz w sprawie zasad i trybu składania wniosków o ustalenie cen,

opłat i stawek taryfowych oraz określenie wyłączeń do ich ustalenia (Monitor Polski Nr A-57, poz. 722 z późniejszymi zmianami) oraz zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 30 września 1953 r.

w sprawie przekazania właściwym ministrom uprawnień do ustalania cen produktów nietypowych i opłat za nietypowe usługi nie objęte obowiązującymi cennikami (taryfami), wykonywane przez przedsiębiorstwa przemysłu kluczowego i świadczone w obrębie gospodarki uspołecznionej (Monitor Polski Nr A-94, poz. 1311), zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Przez wyroby nietypowe rozumieć należy wyroby nie objęte obowiązującymi cennikami, których produkcja mając charakter jednostkowy lub małoseryjny wykonywana jest przy zastosowaniu indywidualnych procesów technologicznych lub rozwiązań konstrukcyjnych w związku z wymaganiami określonymi w jednorazowym (indywidualnym) zamówieniu odbiorcy, przy jednoczesnym braku periodycznego zapotrzebowania ze strony tegoż lub innych odbiorców.

2. Przez roboty (usługi) nietypowe o charakterze przemysłowym rozumieć należy roboty (usługi) nie objęte obowiązującymi cennikami, wykonywane w związku z wymaganiami określonymi w jednorazowym (indywidualnym) zamówieniu odbiorcy, przy jednoczesnym braku periodycznego zapotrzebowania ze strony tegoż lub innych odbiorców.

§ 2. 1. Podstawą do ustalenia cen zbytu wyrobów lub robót (usług) nietypowych, o których mowa w § 1, jest kalkulacja jednostkowa wstępna kosztu własnego sporządzona przez dostawcę (wykonawcę) według wzorów stanowiących załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.

2. Kalkulacja wstępna kosztu własnego powinna być oparta na ścisłych danych technicznych, a w szczególności na rysunkach, szkicach i wzorach, na których podstawie dział głównego technologa przedsiębiorstwa ustala ilość i rodzaje materiałów bezpośrednich oraz rodzaje operacji i czas robocizny bezpośredniej, niezbędnych do wykonania nietypowego wyrobu lub roboty.

3. Na podstawie danych, o których mowa w ust. 2, ustala się planowany koszt własny nietypowego wyrobu lub roboty przyjmując:

- 1) koszt materiałów — według cen obowiązujących w dniu sporządzenia kalkulacji, przy czym narzut procentowy kosztów zakupu należy obliczać w wysokości ustalonej planem techniczno-ekonomicznym w stosunku do wykazanej w kalkulacji wartości materiałów łącznie z paliwem technologicznym; poszczególne pozycje materiałów należy wykazać ilościowo i wartościowo w załączniku „a” do kalkulacji;
- 2) koszty pośrednie (wydziałowe, ogólnofabryczne, sprzedaży) — według procentowych narzutów przyjętych w planie techniczno-ekonomicznym; obliczenia narzutów kosztów wydziałowych dokonuje się w oparciu o planowane stawki procentowe poszczególnych wydziałów biorących udział w wykonywaniu danego wyrobu nietypowego lub nietypowej usługi; poszczególne pozycje robocizny bezpośredniej oraz związane z nią narzuty kosztów wydziałowych należy wykazać w załączniku „b” do kalkulacji;
- 3) koszty specjalne — według kosztów wytworzenia modeli, narzędzi, sprawdzianów itp., jeśli są wykonane we własnym zakresie; w przypadku konieczności korzystania z obróbki obcej należy wyszczególnić rodzaje obróbki oraz ustalony jej koszt na podstawie cennika lub w uzgodnieniu z przedsiębiorstwami dokonującymi obróbki; poszczególne rodzaje kosztów specjalnych należy wykazać w załączniku „c” do kalkulacji;
- 4) koszty robocizny bezpośredniej — według obowiązującego taryfikatora robót i obowiązujących stawek płac.

§ 3. 1. Dostawca (wykonawca) jest obowiązany sporządzić kalkulację (§ 2) w terminie 14 dni od daty otrzymania kompletnego pod względem technicznym zamówienia co do wyrobów, których cykl produkcyjny nie przekracza 3 miesięcy, lub w terminie 1 miesiąca co do pozostałych wyrobów.

2. Jeśli zgodnie z umową o dostawę nietypowego wyrobu (wykonanie nietypowej roboty) odbiorca jest obowiązany dostarczyć dostawcy (wykonawcy) dokumentację konstrukcyjną lub technologiczną bądź wzorzec (wzorcy), terminy, o których mowa w ust. 1, liczy się od daty otrzymania dokumentacji lub wzorca przez dostawcę (wykonawcę).

3. W wyjątkowych przypadkach, gdy wykonanie nietypowego wyrobu wymaga przeprowadzenia dłuższych prac lub badań w zakresie jego konstrukcji lub technologii, co uniemożliwia prawidłowe opracowanie kalkulacji wstępnej w terminach, o których mowa w ust. 1 i 2, termin ten może ulec przedłużeniu decyzją właściwego centralnego zarządu, uzgodnioną z jednostką nadrzędną odbiorcy.

§ 4. Ceny na wyroby i roboty (usługi) nietypowe, o których mowa w § 1, będą ustalone:

- 1) gdy wartość całego zamówienia nie przekracza 250.000 zł — przez dostawcę (wykonawcę) w porozumieniu z odbiorcą; w razie nieosiągnięcia porozumienia cenę ustala centralny zarząd dostawcy (wykonawcy) w porozumieniu z centralnym zarządem (jednostką równorzędną) odbiorcy;
- 2) gdy wartość całego zamówienia przewyższa 250.000 zł, a nie przekracza 1.000.000 zł — przez centralny zarząd dostawcy (wykonawcy) w porozumieniu z centralnym zarządem (jednostką równorzędną) odbiorcy; w razie nieosiągnięcia porozumienia cenę ustala Ministerstwo Żegluga w porozumieniu z ministerstwem, któremu podlega odbiorca;
- 3) gdy wartość całego zamówienia przekracza 1.000.000 zł — przez Ministerstwo Żegluga w porozumieniu z ministerstwem, któremu podlega odbiorca; w razie nieosiągnięcia porozumienia sprawę przekazuje się do decyzji Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego.

§ 5. W sprawach ustalenia cen, o których mowa w § 4, decydują:

- 1) dyrektorzy centralnych zarządów wchodzących w skład Ministerstwa Żegluga — w razie nieosiągnięcia porozumienia pomiędzy dostawcą i odbiorcą oraz gdy wartość całego zamówienia wynosi ponad 250.000 zł, a nie przekracza 1.000.000 zł;
- 2) dyrektor Departamentu Planowania Ministerstwa Żegluga — w razie nieosiągnięcia porozumienia pomiędzy centralnym zarządem dostawcy a centralnym zarządem (jednostką równorzędną) odbiorcy oraz gdy wartość całego zamówienia przekracza 1.000.000 zł.

§ 6. 1. Porozumienie w sprawie ustalenia cen zbytu (§ 4) następuje w drodze przesłania odbiorcy (centralnemu zarządowi lub jednostce równorzędnej oraz ministerstwu, któremu podlega odbiorca) wniosku według obowiązującego wzoru (stanowiącego załącznik nr 2) wraz z kalkulacją kosztu własnego w jednym egzemplarzu. Odbiorca jest obowiązany w terminie 14 dni od daty otrzymania wniosku zawiadomić dostawcę o przyjęciu proponowanej ceny lub zgłosić w tym terminie zastrzeżenia.

2. Uważa się, że odbiorca (centralny zarząd lub jednostka równorzędna oraz ministerstwo, któremu podlega odbiorca) wyraził zgodę na wysokość proponowanej ceny, jeśli w ciągu

14 dni od daty otrzymania wniosku nie udzielił odpowiedzi wyrażającej stanowisko co do wysokości proponowanej ceny.

§ 7. 1. W razie gdy wartość całego zamówienia nie przekracza 250.000 zł, dostawca (wykonawca) przesyła w terminach, o których mowa w § 3, wniosek o ustalenie ceny zbytu wraz z kalkulacją do odbiorcy.

2. Jeśli nie dochodzi do porozumienia pomiędzy dostawcą a odbiorcą co do wysokości ceny (§ 4 pkt 1), dostawca przesyła wniosek o ustalenie ceny zbytu wraz z jednostkową kalkulacją wstępną, opinią odbiorcy i swymi wyjaśnieniami w dwu egzemplarzach do nadrzędnego centralnego zarządu w terminie 7 dni od daty otrzymania zastrzeżeń. Kopię pisma przekazującego sprawę do centralnego zarządu dostawca przesyła odbiorcy, który powinien przedstawić swoje zastrzeżenia w terminie 14 dni swojej jednostce nadrzędnej.

§ 8. 1. W razie gdy wartość całego zamówienia przekracza 250.000 zł, dostawca przesyła w terminach, o których mowa w § 3, wniosek o ustalenie ceny zbytu wraz z kalkulacjami do centralnego zarządu, któremu podlega:

- 1) w 2 egzemplarzach — gdy wartość zamówienia nie przekracza 1.000.000 zł,
- 2) w 3 egzemplarzach — w pozostałych przypadkach.

2. Jeden egzemplarz wniosku wraz z kalkulacją dostawca przesyła jednocześnie do odbiorcy, który powinien w terminie 14 dni zgłosić swojej jednostce nadrzędnej ewentualne zastrzeżenia co do wysokości proponowanej ceny.

3. Jeśli centralny zarząd dostawcy nie dochodzi do porozumienia z centralnym zarządem (jednostką równorzędną) odbiorcy, wniosek o ustalenie ceny zbytu wraz z jednostkową kalkulacją wstępną, otrzymanymi zastrzeżeniami i swymi wyjaśnieniami centralny zarząd dostawcy przesyła w 2 egzemplarzach do Departamentu Planowania Ministerstwa Żeglugi w terminie 7 dni od daty otrzymania (podtrzymania) zastrzeżeń. Kopię pisma przekazującego sprawę Ministerstwu Żeglugi centralny zarząd przesyła do jednostki nadrzędnej odbiorcy, która powinna swoje zastrzeżenia przedstawić nadrzędnemu ministerstwu w terminie 14 dni.

§ 9. 1. W razie gdy wartość całego zamówienia przekracza 1.000.000 zł, centralny zarząd dostawcy po dokładnym przeanalizowaniu kalkulacji oraz stwierdzeniu prawidłowości jej opracowania przesyła w terminie 7 dni od daty otrzymania wniosek wraz z kalkulacjami w 2 egzemplarzach do Departamentu Planowania Ministerstwa Żeglugi, podając wysokość proponowanej ceny oraz ewentualne uwagi.

2. W razie nieprzyjęcia zastrzeżeń zgłoszonych przez ministerstwo, któremu podlega odbiorca, Departament Planowania Ministerstwa Żeglugi przesyła akta Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego (Departament Kosztów i Polityki Cen) zawiadamiając o tym ministerstwo, któremu podlega odbiorca.

§ 10. W razie gdy nietypowy wyrób lub nietypowa robota (usługa) zostały wykonane dla własnych potrzeb przedsiębiorstwa-wykonawcy, rozliczanie następuje w oparciu o koszt planowany (z zachowaniem obowiązujących przepisów szczegółowych w zakresie kalkulowania), z tym że jeśli suma rozliczenia przekracza 250.000 zł, powinno być ono akceptowane przez właściwy centralny zarząd odbiorcy.

§ 11. W razie gdy nietypowy wyrób lub robota (usługa) jest wykonywana na zlecenie przedsiębiorstw handlu zagranicznego, przez słowo „odbiorca”, używane w zarządzeniu na-

leży rozumieć przedsiębiorstwa handlu zagranicznego zlecające wykonanie nietypowego wyrobu lub roboty (usługi).

§ 12. 1. W wyjątkowych przypadkach, za które uważa się:

- 1) wykonywanie nietypowych, skomplikowanych remontów, montażu i demontażu oraz usług biuro konstrukcyjnych — wówczas gdy warunki techniczne nie pozwalają na sporządzenie kalkulacji wstępnej,
  - 2) wykonywanie robót w ramach akcji ratowniczych, zabezpieczających oraz usuwających powstałe awarie,
- dostawca (wykonawca) ustala w porozumieniu z odbiorcą limit należności.

2. Limit należności, o którym mowa w ust. 1, ustala się przed przystąpieniem do prac, o których mowa w ust. 1 pkt 1, lub w czasie wykonywania robót, o których mowa w ust. 1 pkt 2, na podstawie:

- 1) kalkulacji wynikowych uprzednio wykonywanych przez dostawcę podobnych robót lub usług nietypowych,
- 2) szacunku opartego na przesłankach technicznych wynikających z przybliżonej kalkulacji wstępnej.

3. W razie nieosiągnięcia porozumienia z odbiorcą co do wysokości limitu należności limit ten ustala właściwy centralny zarząd w porozumieniu z centralnym zarządem (jednostką równorzędną) odbiorcy.

4. Ostateczne rozliczenie następuje na podstawie kalkulacji wynikowej z uwzględnieniem 5% zysku, przy czym górną granicą tego rozliczenia jest ustalony limit należności.

§ 13. 1. W razie gdy wyrób nietypowy różni się od wyrobów objętych cennikiem lub uzupełnieniami do cennika jakością stosowanych surowców, półfabrykatów itp. lub nieistotnymi odchyleniami w technologii bądź konstrukcji, należy ustalić jedynie dopłatę do obowiązującej ceny zbytu wyrobu objętego cennikiem lub opustu od tej ceny.

2. Dopłatę lub opust, o których mowa w ust. 1, ustala bez względu na wartość całego zamówienia dostawca (wykonawca) w porozumieniu z odbiorcą na podstawie kalkulacji różnicowej, tj. obejmującej w poszczególnych pozycjach jedynie różnice w stosunku do poszczególnych pozycji planowej (wstępnej) kalkulacji kosztu własnego wyrobu objętego cennikiem lub uzupełnieniami do cennika.

3. Porozumienie w sprawie ustalenia dopłaty (opustu) następuje w drodze wyrażenia zgody odbiorcy na proponowaną wysokość dopłaty (opustu) w trybie ustalonym w § 6.

4. W razie nieosiągnięcia porozumienia pomiędzy dostawcą a odbiorcą dopłatę do ceny zbytu lub opust od tej ceny ustala właściwy centralny zarząd w porozumieniu z centralnym zarządem (jednostką równorzędną) odbiorcy (§ 6).

§ 14. Cena zbytu (dopłata do ceny lub opust od ceny), ustalona w trybie niniejszego zarządzenia, obowiązuje jedynie w odniesieniu do zamówienia odbiorcy określonego we wniosku o ustalenie ceny zbytu.

§ 15. Traci moc zarządzenie nr 141 Ministra Żeglugi z dnia 31 lipca 1955 r. w sprawie trybu ustalania cen na produkty nietypowe i usługi nietypowe, wykonywane przez przedsiębiorstwa podległe Ministrowi Żeglugi, świadczone w obrębie gospodarki społecznej.

§ 16. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 15 czerwca 1956 r.

Minister Żeglugi: w z. P. Stolarek

Załącznik nr 1 do zarządzenia Ministra Żeglugi z dnia 15 czerwca 1956 r. (poz. 734).

Centralny Zarząd . . . . .
Przedsiębiorstwo . . . . .

KALKULACJA JEDNOSTKOWA WSTĘPNA NR . . . . .

		Lp.	Składniki kalkulacyjne	Złotych na jednostkę kalkulacyjną
Symbol wyrobu lub usługi	Nazwa wyrobu lub usługi	1	Materiały bezpośrednie brutto (według załącznika „a”)	.....
		2	Materiały mniej odpadki wartościowe (według załącznika „a”)	.....
Krótka charakterystyka techniczna		3	Materiały bezpośrednie netto (lp. 1 — 2)	.....
		4	Paliwo technologiczne	.....
		5	Razem (lp. 3 + 4)	.....
		6	Narzut kosztów zakupu . . . . . % od lp. 5	.....
		7	Koszty specjalne (specyfikacja na odwrocie)	.....
Zakres dostawy (wyposażenia)		8	Płace bezpośrednie (według załącznika „b”)	.....
		9	Składki na ubezpieczenia społeczne . . . . . %	.....
		10	Koszty ruchu maszyn i urządzeń (według załącznika „b”)	.....
Jednostka kalkulacyjna	Waga netto jednostki kalkulacyjnej kg	11	Koszty ogólnowydziałowe (według załącznika „b”)	.....
		12	Koszty fabryczne . . . . . % od lp. 8+10+11	.....
Przy kalkulowaniu		13	Straty z tytułu braków	.....
		14	Fabryczny koszt wytworzenia (lp. 5 do 13)	.....
		15	Koszty sprzedaży . . . . . % od lp. 14	.....
		16	Całkowity koszt własny (lp. 14 + 15)	.....
		17	. . . . . % rentowności (od lp. 16)	.....
		18	Cena zbytu za	.....
Uwagi:				

..... dnia ..... 195... r.   Kierownik Działu Planowania   Główny Księgowy   Dyrektor
 ..... (podpis)   ..... (podpis)   ..... (podpis)

OBLICZANIE MATERIAŁÓW BEZPOŚREDNICH
(Załącznik „a” do kalkulacji wstępnej nr . . . . .)

.....
(pieczęć zakładu)

Lp.	Nazwa i rodzaj materiału (bliższe określenia, wymiar itp.)	Materiał bezpośredni brutto na jednostkę wyrobu				Odpadki wartościowe			
		jednostka miary	ilość jednostek	cena za jednostkę	wartość (5 · 4)	waga materiału kg	waga kg	cena za 1 kg	wartość (8 · 7)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

..... dnia ..... 195... r.   Główny Technolog   Główny Księgowy   Dyrektor
 ..... (podpis)   ..... (podpis)   ..... (podpis)

OBLICZENIE PŁAC ROBOTNIKÓW BEZPOŚREDNICH, KOSZTÓW RUCHU MASZYN I URZĄDZEŃ ORAZ KOSZTÓW OGÓLNOWYDZIAŁOWYCH

(Załącznik „b” do kalkulacji wstępnej nr . . . . .)

.....
(pieczęć przedsiębiorstwa)

Lp.	Nazwa i nr wydziału	Robocizna bezpośrednia			P ł a c a		Narzut kosztów ogólnowydziałowych		Koszty ruchu maszyn i urządzeń			
		ilość roboczogodzin normowanych w poszczególnych grupach		stawka za roboczogodzinę normowaną	zasadnicza	zasadnicza łącznie z dopłatą	%	suma	maszynogodzin		suma	
		grupy roboty	ilość roboczogodzin						ilość	koszt 1 godziny		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	

Główny Technolog

Główny Księgowy

Dyrektor

....., dnia . . . . . 195... r.

.....
(podpis)

.....
(podpis)

.....
(podpis)

Centralny Zarząd . . . . .

Przedsiębiorstwo . . . . .

OBLICZENIE KOSZTÓW SPECJALNYCH

(Załącznik „c” do kalkulacji wstępnej nr . . . . .)

Lp.	Nazwa i rodzaj kosztów specjalnych	Podstawowe obliczenia kosztów specjalnych	Jednostka miary	Ilość	Koszt jednostkowy	Suma
1	2	3	4	5	6	7

Załącznik nr 2 do zarządzenia Ministra Żeglugi z dnia 15 czerwca 1956 r. (poz. 734).

(pieczęć przedsiębiorstwa)

....., dnia .... 195.. r.

WNIOSEK Nr . . . . O ZATWIERDZENIE CENY ZBYTU

Stosownie do § 6 zarządzenia Ministra Żeglugi z dnia 15 czerwca 1956 r. w sprawie ustalania cen zbytu na wyroby nietypowe i nietypowe roboty o charakterze przemysłowym, wykonywane przez przedsiębiorstwa podległe Ministrowi Żeglugi i świadczone w obrębie gospodarki uspołecznionej (Monitor Polski Nr 60, poz. 734), załączamy . . . kalkulacji jednostkowych i zgłaszamy wniosek w sprawie ceny zbytu na:

(nazwa wyrobu)	po zł	(cena jednostki)	zł	(wartość)
.....	po zł	.....	zł	.....
.....	po zł	.....	zł	.....
.....	po zł	.....	zł	.....
.....	po zł	.....	zł	.....
.....	po zł	.....	zł	.....
Ogólna wartość zamówienia			zł	.....

(nazwa odbiorcy)

(znak zamówienia)

(data zamówienia)

(nazwa jednostki nadzędnej, centralnego zarządu, ministerstwa, któremu podlega odbiorca)

Stwierdzamy, że załączone kalkulacje jednostkowe zostały opracowane zgodnie z § 2 ust. 2 i 3 wymienionego zarządzenia.

Kierownik Działu Planowania

Dyrektor

(podpis)

(podpis)

Centralny Zarząd . . . . . stwierdza, że załączone kalkulacje zostały sprawdzone pod względem rzeczowym i formalnym (stwierdzono . . . . . poprawek).

....., dnia .... 195.. r.

Kierownik Wydziału Planowania

Dyrektor Normalizacji

(podpis)

(podpis)